

gladium. 37. Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc quod scriptum est, oportet impleri in me. Et cum iniquis deputatus est. Etenim ea quæ sunt de me finem habent. 38. At illi dixerunt, Domine, ecce duo gladii hæc. At ille dixit eis, satis est. 39. Et egressus ibat, secundum consuetudinem in montem Olivarum. Secuti sunt autem illi & discipuli. 40. Et cum pervenissent ad locum: dixit illis, Orate, ne intretis in tentationem. 41. Et ipse avulsus est ab eis quantum jactus est lapidis, & positus genibus, orabat. 42. Dicens: Pater, si vis transfer calicem istum à me. Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat. 43. Apparuit autem illi Angelus de cælo, confortans eum. Et factus in agonia, prolixius orabat. 44. Et factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. 45. Et cum surrexisset ab oratione, & venisset ad discipulos suos, invenit eos dormientes præ tristitia. 46. Et ait illis, quid dormitis: Surgite, orate, ne intretis in tentationem. 47. Adhuc colloquente, ecce turba: & qui vocabatur Judas, unus de duodecim, antecedebat eos, & appropinquavit Jesu, ut oscularetur eum. 48. Jesus autem dixit illi, Juda, osculo filium hominis tradis? 49. Videntes autem hi qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt ei, Domine, si percutimus in gladio? 50. & percussit unus ex illis servum Principis Sacerdotum & amputavit auriculam ejus dexteram. 51. Respondens autem Jesus, ait, Sine usque huc. Et cum tetigisset auriculam ejus sanavit eum. 52. Dixit autem Jesus ad eos qui venerant ad se, Principes Sacerdotum & Magistratus, Templi, & Seniores. Quasi ad latronem existis, cum gladiis & fustibus? 53. cum quotidie vobiscum fuerim in templo non extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra & potestas tenebrarum. 54. Comprehendentes autem eum duxerunt ad domum Principis Sacerdotum. Petrus autem sequebatur à longe. 55. Accenso autem igne in medio atrii, & circumfidentibus illis, erat Petrus in medio eorum. 56. Quem cum vidisset ancilla quadam sedentem ad lumen: & eum fuisset intuita dixit, & hic cum illo erat. 57. At ille negavit eum, dicens: mulier, non novi illum. 58. Et post pusillum alius videns eum, dixit, & tu de illis es. Petrus verò ait: ò homo non sum. 59. Et intervallo facto, quasi horæ unius, alius quidam affirmabat dicens, Verè hic cum illo erat. Nam & Galilæus est. 60. Et ait Petrus, Homo nescio quid dicis, Et continuo, adhuc illo loquente, cantavit gallus. 61. Et conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat, quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. 62. Et egressus foras Petrus, flebit amarè. 63. Et viri qui tenebant illum illudebant ei cadentes. 64. Et velaverunt eum, & percutiebant faciem ejus: & interrogabant eum, dicentes, prophetiza, quis est qui te percussit? 65. & alia multa blasphemantes dicebant in eum. 66. Et ut factus est dies, convenerunt Seniores plebis, & Principes Sacerdotum & Scribæ, & duxerunt illum in concilium suum dicentes. 67. Si tu es Christus dic nobis. Et ait illis, si vobis dixerò, non credetis mihi. 68. Si autem & interrogavero, non respondebitis mihi, neque dimitteris. 69. Ex hoc autem erit filius hominis sedens à dextris virtutis Dei. 70. Dixerunt autem omnes, Tu ergo es filius Dei? qui ait: Vos dicitis, quia ego sum. 71. At illi dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium? Ipsi enim audivimus de ore ejus.

A R G U M E N T U M
cum Remissionibus.

- Primò, Vers. 1. Describit Evangelista Judææ proditorem, ejusque pactum cum Judæis; de quo egi. tom. 5. lib. 7. c. 3.
- Secundo, Vers. 7. Disponitur cœnaculum præparatum. De quo dixi citato lib. 7. cap. 4.
- Tertio Vers. 14. Narratur ultima Christi cœna, in qua instituitur Sacra Eucharistia. Explicavi citato lib. 7. c. 7.
- Quarto Vers. 23. Contentio discipulorum

- de primo, à Christo re- prehensa, & eodem l. c. 8. Quintò, Vers. 31. Prædicitur Petrus negans, de quo dixi citato lib. cap. 10.
- Sextò Vers. 9. Describitur Christus orans in horto ad atrium. De quo tractavi tom. 5. lib. 8. c. 2. & etiam p. Matth. 26. Apparuit Angelus confortans de quo cit. lib. 8. cap. 2.
- Septimò Vers. 48. Refertur Christi prehensio; de quo diste- rui citato lib. 8. cap. 3. & supra. Matth. 26.
- Octavo Vers. 55. Proponitur Petrus ne- gans

gans, quod explicavi eo- dem lib. 8. cap. 5. & su- pra Matth. 26.

Novò Vers. 63. Describuntur multæ illus-

siones, alapa, ac blasphem- iæ in meum amantissi- mum Jesum? de quo tra- ctavi citato lib. 8. cap. 4.

C A P U T X X I I I.

1. Turgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad Pilatum, 2. Cœperunt autem illum accusare dicentes: Hunc invenimus subvertentem gentem nostram & prohibentem tributa dare Cæsari: & dicentem se Christum regem esse. 3. Pilatus autem interrogavit eum dicens. Tu es Rex Judæorum. At ille respondens, ait: Tu dicis. 4. Ait autem Pilatus ad principes Sacerdotum, & turbas: Nihil invenio causæ in hoc homine. 5. At illi invalescebant dicentes, Commovet populum, docens per universam Judæam, incipiens à Galilæa usque huc. 6. Pilatus autem audiens Galilæam, interrogavit si homo Galilæus esset. 7. Et ut cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui & ipse Hierosolimis erat illis diebus. 8. Herodes autem viso Jesu, gavisus est valde; erat enim cupiens ex multo tempore videre eum eo quod audierat multa de eo, & sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. 9. Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. 10. Stabant autem Principes Sacerdotum, & Scribæ constanter accusantes eum. 11. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo: & illustratum veste alba, & remisit ad Pilatum. 12. Et facti sunt amici Herodes, & Pilatus in ipsa die: nam antea inimicierant ad invicem. 13. Pilatus autem convocatis Principibus Sacerdotum, & plebe. 24. dixit ad illos, obtulistis mihi hunc hominem quasi evententem populum, & ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam invenio in homine isto ex his in quibus eum accusatis. 15. Sed neque Herodes, nam remisit vos ad illum, & ecce nihil dignum morte actum est ei. 16. emendatum ergo illum dimittam. 17. Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum, unum. 18. exclamavit autem simul, universa turba, dicens, Tolle hunc, & dimitte nobis Barabbam. 19. Qui erat propter seditionem quandam factam in civitate, & homicidium, missus in carcerem. 20. Iterum autem Pilatus loquutus est ad eos, volens dimittere Jesum. 21. At illi succlamabant dicentes, Crucifige, Crucifige eum. 22. Ille autem tertio dixit ad illos. Quid enim mali fecit iste nullam causam mortis invenio in eo? corripiam ergo illum, & dimittam. 23. At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur, & invalescebant voces eorum. 24. Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. 25. dimisit autem illis eum qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant: Jesum verò tradidit voluntati eorum. 26. Et cum dicerent eum, apprehenderunt Simonem quemdam Cyrenensem venientem de villa; & imposuerunt illi crucem portare post Jesum. 27. Sequebatur autem illum multa turba populi & mulierum, quæ plangebant; & lamentabantur eum. 28. Conversus autem ad illas Jesus, dixit, Filia Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, & super filios vestros. 29. Quoniam ecce, venient dies, in quibus dicent, Beata steriles, & ventres qui non genuerunt; & ubera quæ non lactaverunt. 30. Tunc incipient dicere montibus Cadite super nos: & collibus; Operite nos. 31. Quia si in viridi ligno hæc faciunt; in arido quid fiet? 32. Ducebantur autem & alii duo nequam cum eo, ut interfecerentur. 33. Et postquam venerunt in locum qui vocatur Calvaria, ibi crucifixerunt eum; & latrones unum à dextris, & alterum à sinistris. 34. Iesus autem dicebat, Pater dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt. dividentes verò vestimenta ejus miserunt sortes. 35. Et stabat post eum expectans, & deridebant eum Principes cum eis, dicentes; alios salvos fecit se salvum faciat, si hic est Christus, dei electus. 36. Illudebant autem ei & alii accedentes, & acetum offerentes ei. 37. Et dicentes; si tu es Rex Judæorum, salvum te fac. 38. Erat autem & superscriptio scripta super eum literis Græcis & Latinis, & Hebraicis; Hic est Rex Judæorum. 36. Unus autem de his qui

qui pendebant latronibus, blasphemabat eum, dicens, si tu es Christus, salvum fac te ipsum & nos. 40. Respondens autem alter, increpabat eum, dicens. Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es. 41. Et nos quidem iusti: nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali gessit. 42. Et dicebat ad Jesum: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum. 43. Et dixit illi Jesus, & tenebrae factae sunt in universam terram usque in horam nonam. 44. Et obscuratus est sol: & velum Templi scissum est medium. 45. Et obscuratus est sol: & velum Templi scissum est medium. 46. Et clamans voce magna Jesus, ait: Pater in manus tuas commendo spiritum meum. Et haec dicens, Exspiravit. 47. Videns autem Centurio quod factum fuerat glorificavit Deum, dicens: Vere hic homo iustus erat. 48. Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud & videbant, quae fiebant percutientes pectora sua revertentibus. 49. Stabant autem omnes noti eius a longè, & mulieres quae secutae eum erant a Galilaea haec videntes. 50. Et ecce vir nomine Ioseph, qui erat decurio, vir bonus, & iustus. 51. Hic non confecerat consilio, & actibus eorum, ab Arimathaea civitate Iudae, qui expectabat & ipse regnum Dei. 52. Hic accessit ad Pilatum, & petiit corpus IESU: 53. & depositum involvit Sindone, & posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuerat. 54. Et dies erat Parasceves: & sabbatum illucescebat. 55. Subsequuntur autem mulieres quae eum eo venerant de Galilaea, viderunt monumentum, & quemadmodum positum erat corpus eius. 56. Et revertentes paraverunt aromata, & unguenta: & sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

ARGUMENTVM

cum Remissionibus.

Primò, Vers. 1. Proponitur accusatio Iudaeorum contra Christum cuius explicatio habetur tom. 5. lib. 8. cap. 7.

Secundò, Vers. Astat Iesus coram Herode, De quo citato libro cap. 8.

Tertiò, Vers. 13. Iesus astat ante Pilatum & Barrabas latro dimittitur. Quod habetur citato lib. 8. cap. 9.

Quartò, Vers. 26. Bajulat Iesus crucem, apprehenditur simon, ut post eum Crucem portet, & simul proponitur mulierum aetas. Explicavi tom. 5. lib. 8. cap. 12.

Quintò, Vers. 33. Crucifigitur Iesus inter latrones, De quo dixi citato lib. 8. cap. 13. & simul pro inimicis orat de quo.

Sextò, Vers. 36. Apparet Titulus in cruce, & blasphemiae in ore Iudaeorum. Hoc exponitur, citato libro c. 14.

Septimo, Vers. 39. Describitur conversio sancti Latronis. De quo multa dixi citato libro 8. cap. 16. & hic dicam aliqua.

Octavo, Vers. 44. Proponitur sacratissima

Christi mors, prodigia facta in signum, ejus divinitatis. De quo ibidem, cap. 18.

Nono, Vers. 50. Describitur Christi sepultura. De qua egi ibidem cap. 21.

Bonus Latro.

QUESTIO II.

Quare Sanctus Latro videns Christum Crucifixum, cum ut verum Deum fateretur?

UNUS ex Latronibus pendentibus in cruce Christum blasphemabat, dicens: Si tu es Christus salvum fac te ipsum & nos, At vero Alter increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, & nos quidem iusti, nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali gessit: & dicebat ad Jesum: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum: de hoc sancto Latrone multa dixi tom. 5. lib. 8. cap. 16. per decem & novem quaestiones. Nunc vero doctrinae gratia aliquid addimus. Et in hac quaestione inquirimus: unde homo iste latrocinii deditus divinitatem, ac regium splendorem in Christo crucis agnovit: ad quaestionem.

Respondet S. Ambrosius serm. 45. de sancto Latrone, & ait: Cernat licet ejus vilitas vulnera spectet ipsius sanguinem profusum. Deum tamen credidit, quoniam reum nescit: nam sublimis cognitionis ipse rationem inchoavit: Hic vero nihil mali gessit: Ubi vero agnovit eximiam peccati munditiam omni inquinamento.

Textus.

D. Ambros.

Eximia puritas divinitatis index

QUESTIO II.

Quare Sanctus Latro commotus est ad tam illustrem petitionem?

VIDEBAT Sanctus Latro Christum crucifixum, tamen ibi, ut verum Deum, ac Dominum confiteatur: Memento mei cum veneris in regnum tuum: Unde ergo ad tam illustrem petitionem commotus, ac excitatus est? Ratio a priori, Divina gratia eum excitante, ac illuminante? & quo ad rationes morales, quas quaerimus, multas dedi citato cap. 16. Nunc vero pro majori doctrinae gratia adde.

Respondeo primò, Antequam latro prorrumperet in tam admirabilem confessionem, considera, quae ipse dixit ad confocium, n. 41. Nos quidem iusti, nam digna factis recipimus: In quo cognoscit se iustè, ac debite & convenienti ratione cruciari propter delicta sua, qualia promerebantur; seque aequanimiter legi, ac judiciali sententiae subiciebat Patientia cruciatus, ac calamitas lenitur, ac mitescit: & conformitate adversitas suaviter ac facile sustinetur, & ad magna disponitur. Euseb. Emis. nus homil. de Beato Latrone expendens citata verba; Nos quidem, &c. sic ait: Gloriosa voce praesentes temperat, cruciatus: Cruciatu de voluntatis conformitate temperantur, & de patientia sapiuntur; & ideo si socius volebat absolvi, Salva te metipsum & nos: iste non recubabat tormenta amplecti sibi debita.

Secundò, audenter Latro postulat Paradiso: Memento, &c. Cum tamen Deus ad custodiendam viam ipsius paradisi constituisset unum Cherubim obarmatum, post ab illo fractura Adamum: Collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium, atque versatilem ad custodiendam viam: Genes. 3. num. 20. Cherubim nobilissimus spiritus astat ad januam, & Latro intromitendus est ad ipsam interiorum paradisi amantem; An Cherubim fiat tanquam desoris armatus ne quis ingrediatur? & latro ad medium, ac ad illius supremam jucunditatem penetrat: Unde illi tanta sublimitas, ac celsitudo? Assumpsit Latro poenitentiae alas, illisque super Cherubim volavit, eumque transgressus est. Revertitur Prodigus ad Patrem poenitentia compunctus, lachrymis profusis clamat ad illum: Pater peccavi in caelum, & coram te à Patre benignè excipitur, qui statim servis suis imperat: Cito proferte stolam primam, & induite illum, & date annulum in manum ejus, & calceamenta in pedes eius: Luc. 15. n. 22. Theophylactus in Luc. 15. Catena D. Thomae ait: Per servos; Angelos intelligas administratores spiritus. Angeli nobilissimi, ac praclarissimi spiritus, ut pote, qui astant ante Dominum in ministerium missi etiam ipsi prodigo, qui luxuriosè vivens in tot, ac tantis peccatis se ingurgitaverat, debent, ut servi administrare, vestes, ac calceamenta ad pedes. Quis eum sic elevavit ac sublimavit ut ipsos purissimos spiritus transcederet, ut ei tanquam ministri in obsequium servirent? Poenitentiae humilitas, ac dilectio super excelsos spiritus

3. Math. 1.

Genes. 8. Christus D. purissimum Divinitatis habitaculum.

D. Cyril.

4. Levit. 21.

Solus IESUS in summa puritate, & munditia.

D. Cyrilus

mento liberam, & absolutam, inde merito ejus divinum regnum, ac supremam potestatem credidit: Deum tamen credidit, quia reum nescit: summa puritas, ac innocentia Divinitatis index

Baptizato Christo scribit D. Marcus cap. 1. num. 12. Et statim ascendens de aqua vidit caelos apertos, & Spiritum Sanctum tanquam Columbam descendentem, & manentem in ipso: & cur Spiritus Sanctus descendit, & manet in Christo tanquam columba; cur non potius tanquam Aquila, seu Pelicanus, seu alia nobilis avis; cur magis tanquam Columba: Quid habet columba ad tantum mysterium: Columba, ut satis notum est, temporibus Noè cessante diluvio emissa ab Arca, & cum omnia essent plena, luto, spurcitia, ac immunditia, & non invenisset ubi requiesceret pes ejus: Genes. 8. num. 9. non ibi mansit, sed ad arcam reversa est: modo autem dimissa columba in terrenam Christi naturam, ibi descendit, & quiescit; nam si olim fugerat à terrena spurcitia, ac immunditia, hic modo in Christo manet, ac quiescit ob summam ejus puritatem, ac munditiam. Noster D. Cyrillus Alexand. lib. de Unigenit. In carnat. cap. 1. ait: Unctus est igitur exemplo nostro Dei filius innocentia laudibus, in ipso natura hominis illustrata: & digna jam sortiri Spiritum Sanctum; non descensurum jam sicut antea, sed mansurum magis in ipsa, idcirco scriptum est, quod descendit quidem in eum Spiritus Sanctus, mansit autem super ipsum: Utpote purissimum Dei habitaculum.

Ab ipsa doctrina Nostri D. Cyrilli non recedamus: Sancitum erat Levit. 21. num. 11. de Pontifice maximo, Super patre quoque suo & matre non contamnetur. Hoc est, quod ita sit purus, ac mundus, ut per successionem à parentibus nullam recipiat maculam, ac labem peccati: sed quomodo fieri potest, ut homo per traducem humani generis expers sit à pulvere luctuosae viae, cum nullus sit purus in hac vita, neque puer unicus diei, & etiam in ipso Levitico constituitur, ut puer ad sui purificationem quadraginta dierum spatium indiget; sicque concitio instituta fuit ut macula peccati abstergeretur; quis ergo erit homo, qui de pulvere peccati non habeat inquinamentum, nec cuntagium; nunquid lex impossibile ordinabat, ac praecipiebat; At lex non attendebat hominem purum, sed verum, & supremam Pontificem Christum JESUM verum Deum cuius est proprium ab omni peccati spurcicie esse alienum, cum summa puritas sit intrinseca, & connaturalis soli ipsi. Noster D. Cyril. Alexand. lib. 12. in Levitic. sic ait: Omnis qui ingreditur in hunc mundum in quadam contaminatione efficitur; propter quod scriptura dicit: nemo mundus à sordibus, nec si unius diei fuerit viri ejus. . . . Omnis ergo homo in patre, & matre pollutus est. Solus enim IESUS CHRISTUS Dominus meus in hanc generationem mundi ingressus in matrem non est pollutus. Ingressus est enim corpus in marianum, ipse enim erat, qui dixerat: Non enim cum essem bonus veni ad corpus inquinatum. Solus enim JESUS peccatorum non est coinquinatus, à Patre est essentialiter summe bonus, à matre est summè purus cum ejus corpus fuerit incontaminatum, ac immaculatum.

5. Textus.

6.

Poenitentia ac conformitate mitigantur cruciatu.

Eusebius.

7.

Genes. 3.

Poenitentia nos elevat super Angelos.

Theoph.